9

KURJER WARSZAWSKI.

D. 8. Lutego. — Rok 1843. Środa. № 37. Jutro, S. Apolonja. Uro: J. C. W. W. X. Michała Pawł:

N. PAN raczył przeznaczyć w drodze łaski, P. Janowi *Nofokowi*, Kapitanowi Gwardji, Adjutantowi Jenerała Dyżurnego b. wojska Polsk:, wsparcie roczne i dożywotnie, rub: sreb: 295 kop: 48½. Udzieloną zostaie Postanowieniem N. PANA, Franciszce *Żukowskiej* Wdowie po Strażniku w Puńskiem leśnictwie, pensja w drodze łaski, z funduszów skarbo:, po rubli sreb: 15 rocznie i do śmierci, lub wejścia w nowe związki małżeńskie. — Mianowani przez Komisją Rząd: Sprawiedliwości: *Pawłowski* Marcelli, i *Chełmoński* Teofil, Patronami przy Tryb: C. G. Mazow:; *Nowopolski* Jan Komornik przy Sądzie Pok: Okr: Dąbrow:, Komornikiem przy Tryb: C. G. Augustow:; *Łuszczewski* Józ: b. Komornik przy Try: C. G. Lubel:, Komornikiem przy Trybu: C. G. Płockiej; a *Chyczewski* Ant: Obrońca przy Sądzie Pok: Okrę: Pyzdrskie:, przeniesiony w tymże stopniu do Okrę: Konińskiego. — *Magistrat M. Warszawy*, ogłosił Urządzenie Przewozu na Wiśle podczas zerwania lub zebrania Mostu pod Warszawą. (Całe to obszerne obwieszczenie znajduie się w Nrze 27 Gazety Rządowej). — Pozostałe Dzieci po zmarłej w dniu onegdajszym ś. p. Róży *Krauss*, zapraszaią Krewnych i Przyjaciół na exportację Jej zwłok z Kościoła Świętego Krzyża, na smętarz Powązkowski, w dniu iutrzejszym o godz: 3½ z południa odbyć się maiącą. — Punktem fabrycznym *Warszawy* iest niezaprzeczenie część miasta *Solcem* zwana. Ogromne budowle stokilkadziesiąt łokci w długości liczące; w pośrodku których sterczą dymiące parą kominy; stuk młotów, ruch kilku tysięcy robotników, tyktanie maszyn parowych, przywodzą na pamięć przechodzącemu tą stroną miasta, postać wielkich miast fabrycznych za granicą. W tym też punkcie przemysł Rządowy i prywatny, nagromadził najwięcej warsztatów, działalność swoią rozgościł; na czele wszystkich stoi zakład Rządowy budowy machin, o podal wzorowa fabryka kobierców pod firmą Jana *Gejsmera*, bliżej browar angielski, dalej fabryka wyrobów gumilastycznych, a w pośrodku tego wszystkiego zakłady fabryczne *Steinkellera*, obejmuiące: młyn parowy, śpichrze zbożowe, fabrykę powozów, składy drzewa sztucznie suszonego i inne warsztaty przemysłowe. Kto nie był w tem miejscu od lat kilku, zdziwi się widząc iak obszar niegdyś otaczaiący gmach Towarzystwa wyrobów zbożowych, dziś objęty i zapełniony budowlami został. W liczbie tych nowych budowli odznacza się fabryka poiazdów, z której iuż wyszły znane dobrze w kraiu z wygody i dogodności karety *kurjerskie*, do poczt osobowych używane, furgony poczt ciężkich i karetki po bruku *Warszaws:* kursuiące. Budynek fabrykę takową obejmuiący, składa się z sal ogromnych na 3ch piątrach pomieszczonych, ogrzanych 2ma wielkiemi *kaloryferami* (piecami), a opatrzonych windami do podnoszenia powozów całkowitych, z dołu aż na najwyższe piątro i na przemian. Wszystkie rzemiosła składaiące się na wykończenie powozu, zebrane zostały w tym iednym budynku i przyległym mu warsztacie. Stelmach, Kowal, Rymarz, Lakiernik, pracuią obok siebie, powóz z rąk do rąk przechodzi, miara wykończania iest prawie widoczna, a ogr anie dokładne fabryki nie tamuie najtrudniejszych robot. Środek dziedzińcu zajęty iest nowo wybudowanym piecem do wytapiania lakieru, a *Anglik* do tej manipulacji umyślnie sprowadzony, zamiłowanym w swoim rodzaiu iest technikiem. Obok fabryki poiazdów, Właściciel urządził *Olearnią* na znaczną skalę. Prassę porusza machina parowa siły 6 koni z fabryki *Żareckiej* pochodząca. Machina ta rzadkiej dokładności pierwiastkowo przeznaczona była dla Xcia *Ghiki* Hospodara *Wołoszczyzny*. Komukolwiek postęp przemysłu kraiowego nie iest oboiętny, kto w wzroście fabryk kraiowych, widzi źródło umniejszenia wywozu pieniędzy na zewnątrz, ten zapewne nie bez zadowolenia patrzeć będzie na te nowe przemysłowe zakłady. — W Nrze 4tym *Ziemienina* Tyg: Rol:-Technol:,

znajdnie się: O użyciu szporku na nawóz zielony. Sposób zaradzenia niedostatkowi paszy zimowej. O czasie najstosowniejszym do przesadzania drzewa owocowego. O karmieniu pszczół w zimowej porze, (art: nad). Ogólne zebranie Deputowanych niemieckich Tow: wstrzemięźliwości. Szczególniejszy środek przeciw opilstwu. Szklanne dachówki. — Wczoraj w Redakcji Kurjera złożono dla Osierociałych Wychowań: T. D. od P. Z. i P. S. zł. 1. — Podpisany, przybyły w tych dniach do tutejszego miasta, ma zaszczyt zawiadomić Szan: Publiczność, iż skoro uzyska pozwolenie Władzy miejscowej, trudnić się będzie z wszelką zręcznością i bez bólu wyrzynaniem odcisków. Mieszka w Hotelu Krakowskim, przy ulicy Bielańskiej Nr 21. Samuel *Rothkopf*, Operator nagniotków z Francji. — W rozpoczęciu ciągnienia 1szej Klassy 61ej Loterji wczoraj, znaczniejsze wygrane padły iak następuie: 1000 rubli sr:, na Nr 17,545 w Kantorze Głównym. 500 r. s., na Nr 7087 tamże. 300 r. s., na Nr 23,416 u Giwartowskiego. 150 rub. sr., na Numer 14,226 u Rykla w Zamościu. Po 100 rubli srebrem, na Numer 20,352 u Hertz Kohna w Częstochowie i na Ner 21,453 u Kranceobluma. — Kurs wczorajszy: Listy zast: nowe, za 100 zł. r. s. 14 k. 94 (zł. 99 gr. 18); kupon kopieiek 7½. — *Sejmur Szyff* znany Wirtuoz, da w przyszły Poniedziałek Koncert na fortepjanie, w którym prócz kilku dzieł lub solo, lub z towarzyszeniem orkiestry (tak w klasycznym, iakoteż tegoczesnym stylu wykonanych) ieszcze na zadane frazy muzykalne, improwizować będzie. Koncert zacznie się o godz: 8ej wieczorem w sali koncertowej w *Paca* pałacu. Biletów dostać można w Składach muzycznych *Senewalda*, *Spiess* i Spółki i *Klukowskiego*, po zł. 8, oraz groszy 5 dla Szpitali.

Art. nad. z Płocka. — Czułość boleści tego, co iest nam najmilszem, a tem samem szczęście teraźniejsze i przyszłe rokujące, w przyniesieniu ulgi cierpieniom i zasłonieniu od straty, wystawia nas samych na niebespieczeństwo zdrowia a nawet śmierci, czego są częste dowody; lecz przeszłość nie iest tem co obecność, którą czuć musiemy z dowodu Wilhelminy Beaty z *Eckerkunstów Ehrenfeucht*, iako czułej Matki, rozpaczaiącej nad boleściami swej Córki, nie mogąc więc boleści tkliwych z naturą walczących przenieść, po iedno tygodniowej słabości, stała się igrzyskiem śmierci, która dnia 30 Stycz: r. b. o godz: w pół do 2giej z połud: wydarła Mężowi rzadkiemi przymiotami ozdobioną Małżonkę, dwojgu dzieciom najukochańszą i staranną Matkę, Krewnym, Przyjacielom i Przyjaciołkom szczerą Kuzynę i Przyiaciołkę, Domownikom i sługom dobrą i sprawiedliwą Panię, zgoła tę, którą każdy, za pierwszem niemal widzeniem lub mieniem sposobności mówienia, znalazł przyiemną i prawdziwą ludzkości duszę. Jako Przyiaciel domu, czuiąc tak wielką stratę, widzę się być obowiązanym o tak nieszczęsnym i okropnym wypadku, Kuzynów i Przyiacioł nieobecnych zgaśnięciu ś. p. Wilhelminy Beaty z *Eckerkunstów Ehrenfeucht* uwiadomić. Zaś pozostały Małżonku, nie rozpaczaj nad obecnemi uderzeniami, bądź, iak dotąd stałym w wytrwałości, a będziesz wyższym nad nieszczęściem, gdyż masz prawdziwą i mocną wiarę w PRZEDWIECZNYM, którego Opatrzność iest nad tobą i twemi dziatkami, a Ta pozwoli ci używać błogich lat do zastąpienia potrzeby dzieciom Matki. *F. F.*

Anglja. — Królowa została nader wzruszoną wiadomością o śmierci Pana *Drummond*, i z tej przyczyny nie chciała przyjmować odwiedzin. Bardziej ieszcze iest zasmuconą rodzina Ministra *Pil*, okazuie się bowiem, że kula morderca przeznaczona była dla tegoż Ministra. — 26go z. m., za pomocą 18,500 funtów prochu, rozsadzono skałę *Rundaun* pod *Dowrem*, niedaleko sławnej *skały Szekspira* opisanej w *Królu Learze*. Towarzystwo które w tem miejscu zakłada kolej żelazną, oszczędziło sobie przez to pracy na 2,000 dukatów; explozja nastąpiła za pomocą iskry elektrycznej, a z 500 stóp szerokiej podstawy skały, runęło w wodę z miljon beczek wapna. — W *Lanarkszyr* w *Szkocji*, robotnicy znowu zaniechali pracy w kopalniach węgli kamiennych. — Zeszł: r. wyprowadzono z *Liwerpolu* 2,585,162 funt: wełny, między niemi było 454,444 fun: angielskiej. — Na statku *Eliza*, wysłanym przed kilką mie-

siącami z transportem 267 zbrodniarzy na wygnanie do południowej *Australji*, uknowano spisek, który miał na celu wymordować osadę i popłynąć do *Brazylji*. Żołnierz odkrył cały zamiar, a herszt rokoszu skoczył w morze. — Rząd *Stanów Zjednocz:* zamyśla wysłać Konsula do *Chin*. — W ciągu z. r., umarło w Anglji 22 Parów.

Francja. — Admirał *Baudin* (Bodę) Deputowany wyspy *Bourbon*, przybył do *Paryża*, aby w izbie Deputow: bronić sprawy cukru z osad. — 26go z. m., ostatni raz przypuszczono Publiczność do Kaplicy Śgo HIERONIMA, gdzie tymczasowo złożone są zwłoki *Napoleona.*— 1go z. m., znajdowało się we Francji 5839 rozmaitych wychodzców pobieraiących wsparcie. — W *Ruen* 21go z. m., Tkacze wzniecili niespokojności, pragnąc przerwać pracę kobiet osadzonych w więzieniu, a zatrudnionych przez władzę przędzeniem. — W *Algierji* założono 3 nowe wioski. — Xiążę *Aumale* (Omal) przybył na 48 godzin do *Algieru*, celem rozmówienia się z Jenerałem *Bugeaud* (Biużo); 11go z. m. był z powrotem w *Medehy*. — Xżę *Joiuville* (Żuęwil) 8go Grud: przybył do *Senegalu*, zkąd przez *Kaien* udał się do *Brazylji*.

Niemcy. — Sejm prowincjonalny Pruski, z rozkazu Króla, rozpocznie posiedzenia w *Królewcu* 5go przyszłego miesiąca, pod sterem Hrabiego *Dohna Schlotbiten* (Dona Szlotbiten), iako Marszałka na ten sejm mianowanego. — 17go b. m., ma odbyć się wjazd uroczysty Xzniczki *Marji* Sasko-Altenburgskiej do *Hanoweru*, a nazaiutrz zaślubiny z Następcą tronu *hanowersk:*; sprowadzono umyślnie na ten obrzęd Biskupa z Anglji. — Król *Pruski*, celem udoskonalenia w ogólności Muzyki kościelno-duchownej w swoiem Państwie, poruczył dozór główny tej muzyki swemu Kapelmistrzowi Felixowi *Bartholdy Mendelsohn*.

Turcja. — Banda rabusiów, która niepokoiła okolice *Serwji*, schroniła się przez góry do *Bośni*, kilku hersztów popadła w ręce sprawiedliwości. — 3go z. m., umarł nagle w *Alexandrji* były turecki Kapudan Basza *Achmet Fethi*, który był sprowadził flottę turecką do *Egiptu*; nazaiutrz pochowano go z wszelkiemi honorami. Śmierć iego oszczędzi Wice-Królowi 25,000 piastrów miesięcznej pensji. — *Said* Basza, syn *Mehmeda Alego*, w skutek upadku z konia złamał rękę, stan iego nie iest niebezpieczny. — Baron *Bourqueney* (Burkenej) Poseł francuzki, w tych dniach dał świetny bal w *Stambule*, na którym znajdowali się: Minister spraw zagr: z kilku wysokiemi urzędnikami Porty, oraz Posłowie zagraniczni; tylko Kapudan *Tahir* Basza nie przybył na zaproszenie.

Rozmaitości. — W iednym z miasteczek *angiels:*, Żona mieszczanina niedawno powiła dziecię, które ma po 6 palcy u obu rąk i u iednej nogi. — Gazeta angiel: *Bell* podaie następuiący sposób doświadczony na wytępienie myszy; należy usmażyć parę arkuszy bibuły, i położyć ią w miejscu zkąd wyłażą myszy: papier taki będzie dla nich śmiercią. — W końcu zeszłego miesiąca pod *Ballygwley* w *Anglji* spadł śnieg ogromny. Cała wieś odgrzebuie się iak nowe *Pompeanum*. — Podróżny przybyły z wyspy *Kuby* do *Londynu*, przywiózł z sobą ogromnego ułaskawionego szczura. Zwierzę to iest półtrzeci stopy długie, 10 cali wysokie, a 17 cali obwodu. Natura przewróciła się, bo ten szczur kotów zagryza. — Dla Xcia *Kembrydż* zrobiono parę sztućców do kraiania, których rękoieść ze słoniowej kości, misternej roboty, ozdobiona iest popiersiem Xcia *Welingtona*. — Muzykalna Gazeta w *Lipsku* wychodząca, daie pochwalną recenzję o nowej Symfonji, napisanej przez *Spohra* na 2 Orkiestry, pod tytułem: *Ziemskie i nadziemskie w życiu ludzkiem*. Symfonja ta składa się z 3ch Części: 1) maluie *Świat dziewiczy*, 2) *Czas namiętności*, a 3) *Tryumf nadziemski*. Partytura tego sławnego dzieła kosztuie 5½ talara. — Młodziutkie Wirtuozki na skrzypcach, siostry (nie bracia iak poprzednio doniesiono) *Milanollo*, spodziewane są w *Wiedniu*. — Przybyły do *Pesztu* z powrotem z *Indji*, Kompozytor walców P. *Morelly*, ożywił tameczanych Amatorów tańców. Wkrótce wyda *Madras galopady, kotyljony bramińskie i walce indyjskie wdów palących się na stosach*. — Fanny *Elsler* udaie się z *Berlina* do *Hamburga*, a

wiąd na 2 miesiące do *Londynu.* — W *Dreznie* przedstawiono nowe dzieło sceniczne Xżniczki Amalji Saskiej pod tytułem *Pierścień* — Nieiaki P. *Lucey* w *Londynie*, ma kota który w ciągu 10 lat odbył 2 razy podróż na około świata, a 4ry razy podróż do Indji wschodnich.

SZARADA.

Pierwsze, trzecie latają, a nic nie naprawią;
Gdy drugie *drugie trzecie* ciepła będzie ieszcze,
To mogą przepowiedzieć przez przeczucie wieszcze,
Że się nam niezadługo, i *wszystkie* poiawią.
(Zeszła Szarada *Garnirowanie*)

PRZYJECHALI do WARSZAWY.

Tarło Kanty Hr: z Sułkowic: Dąbrowski Ant: Naczel: Powiatu z Radomia; Kulesza Franc: Oby: z Czachów; Modzelewski Alex Oby: z Gołębi; Sieciński Fran: Oby: z Kobylina; Sobańska Róża Ob: Gub: Wołyńskiej, z Guzowa; Milaszewicz Tad: Oby: z Gub: Wileńskiej; Ciemniewski Kwiryn Dz: z Slipcza; Konarski Andrz: Dzie: z Oziembłowa; Jawornicki Ign: Dz: z Przezwód.

DONIESIENIA.

Biedny Służący wysłany dnia wczoraiszego do Kassy Lombardowej w Głównym Ratuszu M. Warszawy, w celu wniesienia opłaty, tamże zgubił w tłoku PAPIER stozłotowy. Uprasza uczciwego Znalazcę, aby takowy oddał na ręce Stróża domu Nro 1774 przy ulicy Sto-Jerskiej, za nagrodą, ieżeli żądać będzie.

Z powodu wyiazdu, są do sprzedania z wolnej ręki różne RZECZY, jako to: Zegar stołowy, Zegarek złoty, Faians, Kolczyki złote, Salopa atłasowa czarna, Szal, i inne, w Rynku Nowego Miasta Nro 310, w domu P. Piątkowskiego, w oficynie na 2 piętrze po prawej stronie.

Jest para KONI szpakowatych do sprzedania, mierzynów, z Chomontami ruskiemi, srebrem okładanemi. Dowiedzieć się pod Nr 486 lit. A, u Gospodarza domu.

Porządna SZWACZKA, może mieć ciągłe zatrudnienie; zgłosić się może pod Nr 617 przy ulicy Danielewiczowskiej na 2gie piętro od frontu.

WYŻEŁ rosły, siwy, z kasztanowatemi łatami na uszach i grzbiecie, i szczególnym znakiem, to iest: 2ma przegryzieniemi na mordzie, wybiegł z domu Nro 1971; ktoby go pod tenże Nr oddał Właścicielowi, prócz wdzięczności, otrzyma nagrodę. Zaś przywłaszczaiący go sobie, na nieprzyiemności narażonym będzie.

Dnia 6 b. m. wieczorem, zginał na ulicy Bielańskiej SZPIC mały, nie młody, biały, i tylko iedne dużą łatę czarną na boku maiący. Zgłosić się na ulicę Bielańską Nro 604 na 1sze piętro, gdzie za zwrotem Psa, wynagrodzenie udzielonem będzie.

Dziś rano ciepła stopni 2. Wczoraj w południe 2.

TEATR WIELKI. Jutro, 3ci raz *Umarli i żywi.*

Dziś danym będzie BAL pod Nr 1354 przy ulicy Szpitalnej, za Dzieciątkiem Jezus. Wszelkich trunków i napoiów dostać można za mierną cenę. *Adelson.*

Dziś w Kawiarni w d. Lilpopa na rogu ulic Bielańskiej i Tłumac: Nr 600, JP. *Rajczak* grać będzie.

Dziś w Kawiarni w Gmachu Teatraln: od ulicy Wierzbowej, *Tercet* Pragski grać będzie.

Dziś w Kawiarni w domu Baroka na rogu ulic Krak:-Przedm: i Trębackiej, Panny *Ensman* grać będą.

Dziś w Kawiarni przy uli: Trębackiej, obok domu W. Stejnkellera, JP. *Danecki* grać będzie.

Dziś w Kawiarni przy ulicy Bielańskiej w d. Hejnikowskiego Nr 609, Panny *Szyld* grać będą od godz. 5ej.

Dziś w Lokalu Piwa Bawarskiego przy ulicy Przeiazd, pod Lipką, JP. *Wilhelm* grać będzie od godz: 6tej.

Dziś w Kawiarni przy ulicy Długiej naprzeciw Hotelu Drezdeńs:, Panny *Noires* grać będą od godz 5tej.

Dziś w Kawiarni w domu Bocka, przy ulicy Nowo-Senatorskiej, Panny *Bittner* grać będą od godz: 6ej.

Dziś w Restauracji w Hotelu Lipskim przy ulicy Bielańskiej, Panny *Bretz* grać będą od godz: 6tej.

Dziś w Kawiarni w domu przechodnim zwanym Rezlera ulica Krak:-Przedm: N. 451, Panny *Frank* grać będą.

Jutro w Handlu *Maiewskiego* przy rogu ulic Bednarskiej i Sowiej, na Śniadanie: Indyk, Kaczka, Pieczeń, Sztufada z karto:, Polędwica, Kapłon, Kotlety, Flaki, etc.

Do dzisiejszego Kurjera dołącza się KATALOG rozmaitych tutejszych i zagranicznych Nasion ogrodowych, krzewnych, pastewnych, kwiatowych, flanc gruntowych, georgin i kartofli, które świeże w najlepszych gatunkach, w Ogrodzie Rudolfa *Ohma* w Warszawie przy ulicy Wolskiej Nro 3086, są do nabycia. Katalog ten składa się z czterech stronnic.